

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

Maandoverzicht No. 5 - 1950

I N H O U D

I	Communisme Internationaal	blz.	1
II	Activiteit van de C.P.N. en haar Hulporganisaties	"	3
III	Indonesië	"	9

INDEX a

Handtekeningencampagne in plaats van de vastgestelde, en deels gehouden vredesverkiezingen.	blz.1
De Secr.-Gen. van het Permanente comité van het Wereldvredescongres, Jean Lafitte, bezoekt Amsterdam	" 1
Het Tweede Wereldvredescongres wordt in de herfst van 1950 in Genua gehouden	" 1
Kominform-weekblad in Zwitserland verboden	" 1
De Pinkstermars in Berlijn en het A.N.J.V.	" 2
Besluit van de Kommunistische Partij van België (K.P.B.) inzake Fernand Demany	" 2
"De Internationale Dag van het Kind" op 1 Juni	" 2
Oprichting van het Eenheidssyndikaat te Antwerpen	" 2 en "
Een aantal taken, vastgesteld door het Uitvoerend comité van het W.V.V., in Mei te Budapest bijeen	" 3
Het dagelijks bestuur van de C.P.N. over een "lichte kabinets-crisis"	" 4
Hernieuwde activiteit van de C.P.N. op het gebied van verenigingen voor kinderuitzending	" 4 en "
Grote belangstelling C.P.N.-leiding voor Klaverjasverenigingen	" 5
"Kerk en Vrede" acht samenwerking met de zgn. vredescomité's, onmogelijk	" 5
Voorlopig comité van gedemobiliseerden opgericht	" 5
De verkoop-actie van de nieuwe oplage aan de "Geschiedenis van de Communistische Partij der Sowjet-Unie ()"	" 6
De taak van de partij t.o.v. het A.N.J.V.	" 6 en "
Berend Blokzijl over het belang van de massa organisatie en het opstellen van een "klasse-program"	" 7
Oprichting en doelstellingen van "Verenigd Verzet 1940-1945"	" 8 en "

INDEX b

Het te Amsterdam verschijnende blad "Gelombang Merdeka" over de huidige positie van de Indonesische studenten in Nederland	blz. 10
De wrijving tussen de vereniging van Chinezen "Chung San Hui" en de landelijke vereniging "Chung Hwa Hui"	" 10
Communistische propaganda onder de Indonesiers duurt voort	" 10
Doelstelling comité "Organisatie hulp aan China"	" 11

I. COMMUNISME INTERNATIONAAL.

Het Permanente Comité van het Wereldvredescongres vergaderde gelijk bekend van 15 tot 19 Maart j.l. te Stockholm. Het nam een resolutie aan, waarin verbod van de atoombom en internationale controle op de uitvoering ervan wordt geeist. (Vide overzicht No. 2-1950, blz. 4 en 5). Deze "Ooproep van Stockholm" werd eerst de laatste weken op uitbundige wijze in de communistische pers gepropageerd. De climax dezer campagne leek bij het afsluiten van dit overzicht nog niet te zijn bereikt.

Hier te lande begon, zoals eerder gereleveerd, de Nederlandse Vredesraad in verband daarmee met zgn. vredesverkiezingen. Daarbij werd gebruik gemaakt van een soort stembiljet waarop o.m. het volgende is vermeld: Ik eis verbod van de atoombom, het middel tot massaoestroeiing van de mensheid - Ik eis doeltreffende internationale controle hierop - Ik zal die regering als oorlogsmisdadiger beschouwen, die het eerste de atoombom gebruikt, tegen welk land dan ook.

Boven deze tekst is de samenstelling van het "Wereldvredescomité" en van de "Nederlandse Vredesraad" aangegeven met in de rechter bovenhoek het woord: Blanco, links onderaan: Ja en rechts onderaan: Neen.

Deze verkiezingen komen in een eigenaardig licht te staan bij het kennisnemen van een rondschrift d.d. 23-5-'50, uitgegaan van het Werkcomité van de Nederlandse Vredesraad. Het is een oproep aan de leden van de Vredesraad en aan alle Vredescomité's in den lande. Uit dit geschrift blijkt, dat de Fransman Jean Lafitte, secretaris-generaal van het Permanente Comité van het Wereldvredescongres, onlangs een kort bezoek aan Amsterdam heeft gebracht. De wijze waarop de vredesverkiezingen in Nederland oorspronkelijk zijn gehouden heeft kennelijk niet de goedkeuring weggedragen van de centrale leiding te Parijs. Alleen in Nederland werd tot voor kort gewerkt met stembiljetten als hiervoren aangeduid. De bedoeling blijkt te zijn, dat in stede daarvan een handtekeningscampagne zal worden gevoerd. Indien de vredesverkiezingen in sommige gemeenten al in een vergevorderd stadium van uitvoering verkeerden, konden deze voortgang hebben. In plaatsen waar de voorbereidingen niet of nauwelijks waren getroffen, werd de comité's aanbevolen massaal handtekeningen te gaan verzamelen. Het bestuur van het Wereldvredescomité vergaderde eind Mei in Londen en besloot in de herfst van dit jaar te Genua een tweede wereldvredescongres te organiseren. Het eerste vond vorig jaar in Parijs plaats.

Volgens onbevestigde geruchten werd in de tweede helft van Mei te Budapest een bijeenkomst gehouden van het Informatie Bureau der Communistische Partijen. De laatste officieel bekend gemaakte Kominformconferentie vond vorig jaar plaats eveneens in Hongarije in de tweede helft van November (Kominformkrant 29-11-'49). Onlangs heeft het Belgische partijblad "De Rode Vaan" gemeld, dat het weekblad van het Kominform voortaan in Zwitserland verboden is. "Behalve in Franco-Spanje en fascistisch Joegoslavië had", aldus het blad, "nog geen enkele Europese regering deze stap durven ondernemen".

De koude oorlog heeft gedurende de Pinksterdagen in Berlijn geen succes voor de communisten opgeleverd. De communistische jeugdformaties hebben zich ondanks de aanvankelijke dreiging niet buiten de grenzen van het door de Sowjet-Russen bezette stadsdeel gewaagd.

"De Waarheid" meldde, dat Rinus Haks, de secretaris van het A.N. J.V., die de Pinkstermars meemaakte, had gesproken op een door Radio Leipzig ten dele uitgezonden persconferentie, welke de Vrije Duitse Jeugd (F.D.J.) voor de in Berlijn aanwezige Duitse en buitenlandse journalisten had georganiseerd. Haks zeide, dat door het succes van het "Pinkstertreffen" duidelijk was geworden, dat de Duitse jeugd zich nooit voor een oorlog tegen de Sowjet-Unie zou lenen.

Aanwijzingen in de pers en anderzijds duiden op moeilijkheden in de communistische partij van West-Duitsland. De zuivering schijnt daar nog niet te zijn beëindigd, doch de mogelijkheid werd geopperd dat de partij, uit vrees voor een verbod, zich zelf zou liquideren om voortaan alleen ondergronds te werken.

De Kommunistische Partij van België besloot Fernand Demany, tot nu toe lid van de communistische parlamentsfractie, bij de komende - en inmiddels reeds gehouden - verkiezingen niet meer kandidaat te stellen. Demany deelde inmiddels aan de pers mede, dat hij als partijlid heeft bedankt om redenen van "financiële en morele aard". Het dagblad "De Waarheid" (24-5-'50) luidde hem uit als "profiteur" die de arbeidersbeweging blijkbaar zag als een middel om zich persoonlijk te verrijken.

Aan dezelfde Demany, lid van het C.C., viel nog in November 1949 de eer te beurt in een partij-brochure de hulde van de Belgische arbeiders en hun Communistische Partij aan Jozef Stalin te betuigen, ter gelegenheid van diens 70ste verjaardag.

De Kominformkrant van 21 April j.l. maakte melding van het initiatief van de F.D.I.F. (de Internationale Democratische Vrouwenfederatie), W.F.D.Y. (Wereldfederatie van Democratische Jeugd) en andere democratische organisaties om 1 Juni te proclameren tot "Internationale Dag van het Kind". In de desbetreffende oproep luidde het o.m.: "De dreiging van de atoombom hangt boven miljoenen onschuldige levens". Aangespoord werd tot eenheid ter verdediging van de rechten van elk kind ter wereld op leven, gezondheid, opleiding en democratische opvoeding. "De Waarheid" (30-5-'50) herhaalde in een uitvoerig artikel dezelfde argumenten en legde daarbij de nadruk op de hiervoren gemelde anti-atoombomcampagne.

In "De Rode Vaan" (11-5-'50) werd melding gemaakt van de oprichting van een "Eenheidstransportarbeidersbond" te Antwerpen. Nader is gebleken, dat de communisten voor en gedurende de Antwerpse havenstaking verschillende pogingen deden om in België te komen tot een communistische vakbeweging overeenkomstig de E.V.C. hier te lande en gericht tegen het Algemeen Belgisch Vak Verbond (ABVV). Inderdaad is thans

het "Eenheidssyndikaat" op de organisatorische grondslag van het A.B.V.V. doch als tegenvoeter daarvan opgericht. Verwacht kan worden, dat het "Eenheidssyndikaat" de richtlijnen van het Wereldvakverbond zal volgen en zich evenals de Eenheidsvakcentrale zal keren tegen het "Internationaal Verbond van Vrije Vakverenigingen" te Londen.

Het Wereldvakverbond kwam in Mei j.l. te Budapest bijeen, waarbij de secretaris-generaal Louis Saillant in negen punten de komende taken van het W.V.V. heeft uiteengezet,

Deze zijn:

- 1) Versterking van de campagne voor het inzamelen van handtekeningen onder de oproep van Stockholm voor het verbod van de atoombom.
- 2) Deelneming aan de voorbereiding van het tweede vredescongres, dat deze herfst in Italië zal plaats hebben.
- 3) Het oprichten van vredescomité's in alle bedrijven.
- 4) Voortdurende strijd tegen het imperialisme en steun aan de onderdrukte volkeren in hun bevrijdingsstrijd.
- 5) Het houden van een campagne voor de verdediging van het Handvest der Verenigde Naties, dat voortdurend door de Anglo-Amerikanen wordt geschonden.
- 6) Solidariteit met de slachtoffers der anti-democratische maatregelen.
- 7) Het doorlopend aan de kaak stellen van het verraad van de leiders der wereldorganisatie van scheurmekers.
- 8) Openbaarmaking van de noodlottige gevolgen van de plannen voor wereldheerschappij der Amerikaanse trusts, zoals het Marshall-plan.
- 9) Het bekend maken van de grote sociale, culturele politieke en economische prestaties van de Sowjet-Unie en de volksdemocratiën.

II. ACTIVITEIT VAN DE C.P.N. EN HAAR HULPORGANISATIES.

De van nature oppositionele C.P.N. vond in de jongste verslagperiode geen gereede aanknopingspunten voor het voeren van opmerkelijke agitatie. Het openbare partijleven der communisten bood in het bijzonder sedert de eind April gehouden Provinciale Statenverkiezingen tekenen van grote matheid.

Niettemin zette "De Waarheid" met de vasthoudendheid van een terrier het bekende vredesoffensief voort. Bij voorkeur werd geschreven over "de grootse vredescampagne" welke haar oorsprong vond in de besluiten van de Internationale Vredesraad te Stockholm.

De onderwerpen "atoombom" en "imperialistische oorlogshitsers" bleven voor de communistische bladen in Nederland en elders het voorname punt van beschouwing. Alleen de "voorstanders van de vrede", onder de unieke leiding van de U.S.S.R., vermochten de wereld van dit uiterste gevaar te redden.

Naar aanleiding van recente Indonesië-debatten in de Tweede Kamer poogde de partijleiding de belangstelling voor binnenlands-politieke

zaken te verlevendigen. Het Dagelijks Bestuur der C.P.N. deelde daaromtrent in een "Kort Verslag" (Waarheid 3-6-'50) o.m. mede, dat Paul de GROOT in de Kamer een "lichte kabinetscrisis" had geconstateerd. De Minister-President zou de door de GROOT gestelde diagnose hebben bevestigd. Het Dagelijks Bestuur der C.P.N. trachtte nu op zijn manier politieke deining te veroorzaken door de bewering, dat er:

- a. een crisis is in het Kabinet-DREES;
- b. volgens DREES de K.V.P. hierbij niet in het spel zou zijn.

Het gold hier volgens de partijleiding een brutale inmenging van "een buitenlandse mogendheid, n.l. Amerika, in de Nederlandse politieke verhoudingen". De V.V.D. heette door Washington als zweep te zijn gebruikt om de andere aan Amerika dienstbare partijen tot grotere volgzzaamheid te dwingen en hen onder druk te zetten.

Volgens de mening van het Dagelijke Bestuur was het doel van "de voorgenomen kabinets-hervorming" niet alleen nog grotere concessies voor Amerika in Indonesië af te dwingen, maar ook in de binnenlandse en buitenlandse politiek de oorlogskoers te verscherpen en scherpere aanvallen op het levenspeil van de arbeiders en andere werkers te ondernemen.

Een door de dagelijkse partijleiding gesignaleerde blokvorming in het parlement meende zij te moeten kenschetsen als "een directe bedreiging van de rechten en van het levenspeil van de werkende massa". Het Dagelijks Bestuur der C.P.N. richtte zich tot alle arbeiders, in het bijzonder tot de aanhangers van de P.v.d.A. en de Katholieke arbeiders, "om gemeenschappelijk met de communisten" tegen "deze reactionaire dreiging op te treden", voorts nauwkeurige en oprechte voorlichting over de kabinetscrisis te verlangen en tenslotte zich te keren tegen "het ondemocratisch gekonkel achter de schermen".

De partijleiding gaf op deze wijze aan haar getrouwen het voorbeeld hoe men - zij het alleen op papier - zelfs nog in deze voor de C.P.N. ingetreden komkommertijd kan handelen in de geest van Partijresoluties over samenwerking.

Zodra de politieke doelstellingen van op instigatie der C.P.N. opgerichte quasi-neutrale organisaties gaan doorschemeren, tengevolge waarvan de initiatiefnemers in hun activiteit worden geremd, moet noodgedwongen worden omgezien naar nieuwe mogelijkheden. De partij toont zich in dit opzicht uiterst vindingrijk.

Dezerzijds werd in 1949 de aandacht gevestigd op de door communisten gecontroleerde "Stichting Kinderuitzending Eilanden" te Amsterdam (Vide Overzicht No. 7-1949, blz. 16 tot 19). Zowel in de pers als in de hoofdstedelijke gemeenteraad kwam bedoelde stichting in opspraak uit hoofde van haar politieke aspiraties. Inmiddels toonden communistisch gezinde lieden (o.a. enkele N.V.B.-figuren) mede actieve belangstelling voor een soortgelijke, zij het bredere organisatie, met name de "Stichting 1950 van het Amsterdamse Kind". Tevens werd bekend, dat in Amsterdam een daarmede waarschijnlijk identieke "Stichting Kinderuitzending 1950" opereert, tot stand gekomen met medewerking van Amster-

damse speeltuinverenigingen, klaverjas- en wielersclubs.

De leiding naar buiten is in handen van een politiek neutrale figuur, die ook thans, evenals zulks in 1949 het geval bleek te zijn bij de voornoemde Stichting Kinderuitzending Eilanden, financieel geïnteresseerd is door leverantie van goederen. Op de achtergrond staat echter de communistische Nederlandse Vrouwen Beweging.

De Stichting organiseert een vacantiekamp op de Veluwe, waaraan dit jaar 5000 kinderen zouden deelnemen. In de organen van meerdere E.V.C.-bedrijfsbonden en in het organisatienieuws van de afd. Amsterdam der N.V.B. werd propaganda voor deze vakantie-uitzendingen gevoerd. Met behulp van een spaarsysteem (verkoop van spaarzegels) wordt dit werk mede gefinancierd. Ook elders in het land werd activiteit op dit gebied waargenomen.

Met het oog op het vorenstaande zij vermeld, dat de C.P.N.-leiders grote belangstelling tonen voor allerlei clubs, in het bijzonder voor de klaverjasverenigingen. In de hoofdstad bestaan hiervan omstreeks 900, die aan de opbrengst van hun wedstrijden doorgaans een liefdadige bestemming geven. Alleen al in het Westen des lands zouden er circa 1500 zijn. Het dagblad "De Waarheid" heeft het initiatief voor een nationaal klaverjastournooi genomen. Het zal in het najaar van 1950 in "Felix Meritis" worden georganiseerd. De baten zullen aan de hiervoren vermelde "Stichting 1950 van het Amsterdamse Kind" worden afgedragen.

Ook bij de vredescampagne laat de C.P.N. geen middel onbeproefd om medestanders te winnen. Haar gedragingen hebben reeds geleid tot protesten van pacifistische organisaties, n.l. van de "A.N.V.A." en van "Kerk en Vrede".

Het orgaan van de Algemene Nederlandse Vredesactie (Mei 1950) tekende verzet aan tegen een in de pers verschenen publicatie over "De (communistische) A.N.V.A."

Het bestuur van de A.N.V.A. stelde daarbij vast, dat de organisatie "zich zowel tegen het Amerikaanse als tegen het Russische militarisme keert".

In Maart 1950 constateerde het hoofdbestuur van "Kerk en Vrede", dat het werk der zogenaamde vredescomité's, in dienst van de communistische propaganda wordt gesteld, waarbij van enig principieel anti-militarisme geen sprake is. O.m. wordt gewezen op het Russische militarisme, dat van die zijde geen bestrijding vindt. "Kerk en Vrede" acht op grond van principiële overwegingen samenwerking met deze comité's onmogelijk. "De Waarheid" had kort tevoren gemeld, dat "Kerk en Vrede" (incl. het hoofdbestuur) zich tegen het lossen van wapens verklaarde. Deze mededeling werd door "Kerk en Vrede" gewraakt.

Van communistische zijde werd de massale repatriëring van militairen uit Indonesië aangegrepen om een voorlopig Comité van Gedemobiliseerden op te richten. De secretaris is een A.N.J.V.-er. De Waarheid (28-4-'50) berichtte de vorming van een comité van gedemobiliseerde militairen onder vermelding van enkele materiële eisen. Ook de E.V.C. betoonde zich diligent en richtte tot oud-militairen een oproep om mee

te strijden voor de vrede ("De Transportband" 29-4-'50).

"Thans", aldus een passage uit het desbetreffende artikel, "wil het Amerikaanse oorlogskapitaal U misbruiken om Uw makkers in het bedrijf te dwingen aan de oorlogvoorbereidingen mee te werken".

"De Waarheid" gaat nog steeds gebukt onder financiële zorgen en met de communistische periodieken blijkt het evenmin rooskleurig gesteld te zijn. De partij-uitgeverij "Pegasus" streeft naar omzetverhoging. Hiervoor werd inmiddels de partij ingeschakeld. Men wil de lezerskring verruimen door de arbeiders, overeenkomstig de in de Sowjet-Unie en in de satellietlanden gevolgde praktijk, nader tot schrijvers en critici te brengen.

De partijleiding had de verwachting uitgesproken door vóór-intekening de nieuwe oplage van de "Geschiedenis van de Communistische Partij der Sowjet-Unie (b)" per 1 Mei 1950 al uitverkocht te kunnen melden. De C.P.N. werd hierin teleurgesteld. De propaganda moest ook na die datum in de communistische pers en per circulaire worden voorgezet. Ook om geldelijke redenen (massa oplage tegen zeer lage prijs) wordt het colportereren met dit werk het vervullen van een "gewichtige klasseplicht" der C.P.N.-leden genoemd. Het is begrijpelijk, dat de C.P.N. de ruimste verspreiding van het boek noodzakelijk acht. Het ondersteunt in hoge mate de huidige politiek van Stalin en het Politburo. In dit, destijds onder Stalin's persoonlijk toezicht geredigeerde werk wordt geleerd, dat de Sowjet-Unie en de Russische partij - en zij alleen - voor de nationale communistische partijen de politieke praktijken en de ideologische opvattingen bepalen.

De impasse, waarin het A.N.J.V. door uiteenlopende oorzaken is geraakt werd in voorgaande overzichten besproken. Van partijwege werd herhaaldelijk gewezen op het toekomstbelang der C.P.N. bij een wel gefundeerde jeugdbeweging. "De problemen van de jeugd" zijn in een nieuwe rubriek van het scholingsorgaan "Politiek en Cultuur" (Juni 1950) aan de orde gesteld. Men wil ook zodoende vóór de veronachtzaming van het jeugdvragestuk in de partij te overwinnen.

Fred Schoonenberg, hoofdredacteur van "De Waarheid", die zelf voortkwam uit het A.N.J.V.-kader, heeft ter inleiding een artikel gewijd aan de Partij, het A.N.J.V. en de jonge generatie. In den vervolg zo werd aangekondigd, zullen o.a. nog belicht worden: de oorzaken van de fluctuatie in de jeugdorganisatie, de toestand van de fabrieks- en plattelandsjeugd in verschillende streken van ons land, de vrijetijdsbesteding en het leerlingenvragestuk. De grote opdracht van het A.N.J.V. is, naar het inzicht van Schoonenberg, de jongeren zo massaal mogelijk te winnen en te organiseren. Het Verbond kan dit z.i. slechts doen door enerzijds breed van opzet te wezen en een partij-karakter te tonen, anderzijds door het inzicht bij zijn leden en bij de jeugd in het algemeen te verdiepen, dat de Communistische Partij de politieke leidster is.

Het A.N.J.V. beantwoordt, volgens schrijver aan zijn doel, wanneer het zijn gehele scholings-, opvoedings- en vormingsarbeid verbindt met

de deelname aan de gemeenschappelijke strijd van alle werkers tegen de uitbuiters en de bedreigers van de vrede.

Het was, aldus Schoonenberg, aan het A.N.J.V. in zijn 5-jarig leegaal bestaan nog steeds niet gelukt deze grondstelling zodanig in praktijk te brengen, dat het verbond niet langer een doorgangshuis voor duizenden jongens en meisjes zou zijn, doch een snel groeiende organisatie, die het merendeel van zijn leden weet te behouden. Schoonenberg beaamde De Groot's conclusie, dat de oorzaak der tekortkomingen gezocht moet worden in het gebrek aan kader.

In de praktijk kwam het evenwel verschillende malen voor, dat juist kaderleden van het A.N.J.V. naar het schaarse C.P.N.-kader werden overgeheveld, zulks ten nadele van het Verbond.

Zonder dit verschijnsel aan te roeren stelde Schoonenberg nochtans de voorwaarde dat de Partij zal medewerken, om het gebrek aan A.N.J.V.-kader zo snel mogelijk op te heffen. De radicalisatie onder de jeugd, volgens Schoonenberg veroorzaakt door de algehele ontevredenheid, betekende nog niet dat de jeugd automatisch naar de Partij komt. De partij tot in haar kleinste plaatselijke onderafdelingen diende haar voorname om alle democratische massaorganisaties meer te ondersteunen zo snel mogelijk in daden om te zetten. Nalietigheid van de zijde der partij dreigde anders de jeugd, die een directe uitweg voor haar problemen zocht, te vervreemden van de communistische zaak ja zelfs in anti-communistische gelederen te drijven.

Het belang van de massa-organisatie werd in het jongste Mei-nummer van "Politiek en Cultuur" eveneens gestipuleerd, door Berend Blokzijl. Hij trok van leer tegen ondernemingsraden en bedrijfskernen, die niet klassebewust optreden. In de klassenstrijd, aldus de E.V.C.-voorzitter, is de vakbeweging de belangrijkste masseorganisatie. Het dagelijks versterken van de vakverenigingsband met de massa's acht hij de voornaamste taak van de gekozen leden van kernen en toekomstige ondernemingsraden. Ofschoon bedrijfskernen overlegorganen zijn tussen het personeel en de werkgever, mogen zij geen "familie"-bijeenkomsten worden. "Zij zijn en moeten worden een van de slagvelden, waarop de klassenstrijd zich afspeelt". T.a.v. de strijdmethodes herinnerde Blokzijl aan de drie "gulden regels", welke De Groot aan het Partijcongres had gegeven. Het program van activiteit moest voor de meerderheid van de bedrijfsarbeiders gerechtvaardigd, aanvaardbaar en, indien de werkgever het niet wil uitvoeren, door strijd te verwezenlijken zijn. Het opstellen van een "klasseprogram" noemde Blokzijl vooral onmisbaar aan de vooravond van verkiezingen van het vernieuwen van een zittende bedrijfskern dan wel van verkiezingen voor het instellen van een kern. Zulk een klasseprogram kon z.i. zeer uiteenlopende materiële eisen bevatten zoals gratis verstrekken van werkkleding, extra voeding bij het verrichten van voor de gezondheid schadelijke arbeid, verbetering van tarieven, inkrimping van de werktijden bij slapte en vergoeding van niet-gewerkte uren, ploegen- en nachtarbeid enz.

In deze vermelding ligt kennelijk de stof voor toekomstige conflicten opgestapeld. Ook in het jongste verleden werd herhaaldelijk, zi

het vaak tevergeefs, geprobeerd met eisen van dien aard stakingen te forceren of onrust in de bedrijven aan te wakkeren.

Met de oprichting van "Verenigd Verzet 1940-1945", waartoe in beginsel in Januari 1950 werd besloten, kwam een afscheiding tot stand van hen, die beweerden, dat de "eenheidsgedachte" en de "trouw aan het verzetsideaal" niet langer veilig waren bij de Nederlandse Vereniging van Ex-Politieke Gevangenen (N.V.E.P.G.).

Evenals in het verzet hadden de communisten ook in de N.V.E.P.G. herhaaldelijk getracht zich ten eigen bate meester te maken van de leidende posities. Deze drang naar macht veroorzaakte in de vereniging talrijke spanningen. Het conflict spitste zich toe, nadat de meerderheid van het hoofdbestuur der N.V.E.P.G. uiteindelijk voorstelde duidelijk afstand van het communisme te nemen. Een buitengewoon congres der N.V.E.P.G. (21-5-1949 te Utrecht gehouden) verklaarde het lidmaatschap der vereniging voortaan onverenigbaar met dat der C.P.N. Aanleiding tot deze beslissing werd de uitspraak van de algemeen secretaris der C.P.N., dat de partij bij geval van een "niet-uitgelokte oorlog met de Sowjet-Unie" de oprukkende legers der U.S.S.R. als bevrijders zou beschouwen.

De afdeling Amsterdam van de N.V.E.P.G., waarvan het bestuur geheel bestond uit communisten en met het communisme verwante personen, bestreed de rechtsgeldigheid van de Utrechtse congresbesluiten. Zij kreeg bijval van enige kleinere afdelingen. Een ledenvergadering van de Amsterdamse afdeling besloot reeds op 25-5-1949 zich af te scheiden. Deze beslissing werd genomen door 135 van de ruim 600 leden. De communistisch gezinden bleken in deze bijeenkomst in grote getale te zijn opgekomen. Door hun toedoen werd de eerste schrede gezet op de weg, welke voerde naar de oprichting van een nieuwe landelijke organisatie.

De Vereniging "Verenigd Verzet 1940-1945" hield op 5 en 6 Mei j.l. te Amsterdam haar sedert November 1949 uitgesteld stichtingscongres. Eind 1949 bood het organisatorisch blijkbaar nog te geringe kans van slagen. Daarom werd op 7-1-1950 eerste te Amsterdam een werkconferentie belegd, waar omstreeks 80 deelnemers uit verschillende gemeenten een Landelijke Raad kozen, uit welk college op 21-1-1950 een in meerderheid communistisch gezind Dagelijks Bestuur voortkwam.

In de aan het stichtingscongres voorafgaande maanden is gepoogd zo gunstig mogelijk voorwaarden voor het welslagen van het initiatief te scheppen.

De nieuwe vereniging heeft een veel ruimere doelstelling dan de N.V.E.P.G., waarmede haar aanhangers door het royementsbesluit moesten breken. In feite plaatst "Verenigd Verzet 1940-1945" zich naast de "Nationale Federatie van het Voormalig Verzet in Nederland" (V.V.N.).

De vereniging dient zich aan als een bundeling van alle eerlijke verzetsstrijders, slachtoffers van het fascisme en allen, die de onafhankelijkheid van Nederland tegen de fascistische overweldigers hebben verdedigd. Hiertoe rekent "Verenigd Verzet" o.a. hen, die aan het verzet actief hebben deelgenomen, of hun nabestaanden; hen, die op principiële gronden politieke en joodse onderduikers verborgen hielden; de

oud-strijders, die in de Meidagen van 1940 de onafhankelijkheid van Nederland hebben verdedigd tegen de overweldigers; hen, die wegens ras-sen-discriminatie werden vervolgd en diegenen, die reeds vóór het uitbreken van de tweede wereldoorlog actief tegen het fascisme stredden (o.a. oud-Spanjestrijders).

De leiders der C.P.N. beogen met deze mantelorganisatie niet alleen communistisch gezinde ex-politieke gevangenen uit de bezettingstijd te bereiken. In de voorlopige richtlijnen van de voornoemde werkconferentie werd het doel der vereniging reeds aangegeven, n.l. strijd tegen iedere nieuwe vorm van fascisme, bevordering en handhaving van de vrede en de onafhankelijkheid van Nederland en behartiging van de belangen van alle verzetsstrijders en van alle slachtoffers van het fascisme.

Bij het verbreiden van deze doelstellingen kwamen de beschuldigingen van pas o.m. behelzende, dat de meerderheid van het hoofdbestuur der N.V.E.P.G. het verzetsideaal had verguisd en de democratie geweld had aangedaan door mee te doen aan anti-communistische hetze.

Het is te verwachten, dat de (communistische) leiders van "Verenigd Verzet 1940-1945" voorhands zoveel doenlijk het algemeen karakter van de vereniging zullen accentueren. Een al te openlijk beledend partijdigheid zou immers bij voorbaat aan "de vereniging" de toegang ontzeggen tot andersdenkenden, op wier medewerking prijs wordt gesteld bijv. bij de vredesacties, de strijd tegen het fascisme etc.

Deze mantelorganisatie kan worden gebruikt om in bredere kring belangstelling en begrip te wekken voor denkbeelden en acties van het wereldcommunisme. Anderzijds, echter geenszins bijkomstig, wordt "Verenigd Verzet 1940-1945" de verzamelplaats van communistisch gezinden, die in het jongste verleden (o.a. in het verzet) metterdaad hebben getoond over durf en strijdvaardigheid te beschikken.

De Vereniging heeft internationale relaties door haar toetreden tot de F.I.A.P.P., de internationale federatie van ex-politieke gevangenen. Deze staat eveneens, zoals bekend, onder supervisie der communisten. De N.V.E.P.G. heeft deswege haar lidmaatschap in Juni 1949 opgezegd.

Het Dagelijks Bestuur van "Verenigd Verzet 1940-1945" bestaat thans uit de volgende personen (leden der C.P.N. en communistisch gezinden).

J. BRASSER (voorzitter), J. HAKEN (2e voorzitter), A. VELTMAN (secretaris), J. FERMIÉ (2e secretaris), N. MOURER (propaganda), H. HENDRIKSZEN (penningmeester), L. H. KONING (vertegenwoordiger van Amsterdam) en Mevrouw GRANDIA-Smits (vert. van Rotterdam).

III. INDONESIE.

Ook in ^{deze} verslagperiode was er onder de in Nederland studerende Indonesische en Chinese studenten beroering over de gevolgen van de geldsaneringsmaatregelen der Verenigde Staten van Indonesië. Er is

een groep, die blijkbaar niet naar dit land wil terugkeren en er de voorkeur aan geeft in Europa verder te studeren, desnoods achter het "IJzeren Gordijn". Tot dusverre is echter nog niet gebleken, dat studenten gebruik hebben gemaakt van het aanbod van studiebeurzen voor voortzetting van de studie in de satellietlanden van Sowjet-Rusland.

In het tweede nummer van het op blz. 11 van maandoverzicht No. 3-1950 genoemde te Amsterdam uitgegeven blad "Gelombang Merdeka" is in anti-Nederlandse bewoordingen een beschouwing opgenomen over de huidige positie van de Indonesische studenten in Nederland (waartoe ook gerekend worden de in Indonesië geboren Chinezen en anderen, die het Indonesische Staatsburgerschap hebben aanvaard).

Bedoelde beschouwing beoogt de geldsaneringsmaatregelen van de Indonesische Regering te verdedigen. Anderzijds bevat zij een aanbeveling voor een schikking. Dan zouden voldoende Indonesische intellectuelen hier te lande kunnen blijven studeren om mede op deze wijze de ontstane kloof tussen Nederland en Indonesië te overbruggen. Hieraan wordt evenwel toegevoegd, dat mogelijk een bepaalde groep Nederlanders zich geroepen zal voelen om de "gestrande" Indonesische studenten te helpen doch het vertrouwen bestaat, dat alvorens het zover is, de Indonesische Hoge Commissaris een oplossing zal weten te vinden.

Ofschoon op initiatief van de Amsterdamse vereniging "Chung San Hui" een zekere samenwerking tussen de in Nederland bestaande Indonesische en Chinese verenigingen en de Partai Nasional Indonesia (Indo-Europeanen) is tot stand gekomen, zijn toch niet alle bestaande contro-versen te overbruggen. Dit betreft in de eerste plaats de reeds jaren bestaande wrijving tussen genoemde vereniging van Chinezen en de landelijke vereniging "Chung Hwa Hui", waarvan ook lid zijn Chinezen, die in Indonesië geboren zijn.

Uit vorenbedoeld nummer van "Gelombang Merdeka" blijkt wederom van de in de boezem der "Chung San Hui" bestaande geneigdheid tot critiek op genoemde landelijke vereniging van Chinezen. Van invloed is hierbij kennelijk, dat in de redactie van het blad o.a. zitting heeft (voor de "Chung San Hui") de communist Kwa Hong Giok. Deze wordt er voor aangezien onenigheid te willen stichten in de gelederen van de "Chung Hwa Hui", daarbij gesteund door de communistische groep in de "Chung San Hui". Dit kan alleen ten doel hebben de (communistische) aanhang van Kwa Hong Giok onder de Indo-Chinezen te vergroten.

Uit meerdere feiten is successievelijk gebleken, dat ook andere communistische elementen onder de Aziaten actief blijven om de communistische ideologie - hoe dan ook - te helpen verbreiden, desnoods met min of meer misleidende middelen. Dit is bijv. kortgeleden voorgekomen tijdens een bijeenkomst van Indonesische vrouwen te 's-Gravenhage, waar onder de twee honderd aanwezigen vele leden en bestuursleden van de communistische "Perhimpunan Indonesia" uit Amsterdam werden opgemerkt. Op het program stond o.m. vermeld, dat er een "film istimewa" (bijzondere film) vertoond zou worden. Deze bleek echter een Russische verzetsfilm te zijn. Uit protest hebben velen toen de vergaderzaal verlaten.

Het door Chen Shi Man (Amsterdam) uitgegeven communistische blad "De Volkseeuw" verschijnt niet meer naar aanleiding van van Overheidswege gerezen bezwaren tegen diens propaganda. Intussen heeft een comité van Chinezen hier te lande blijkbaar het voornemen om een ander blad uit te geven. Dit kortgeleden opgerichte Comité "Organisatie hulp aan China" beoogt in de eerste plaats financiële hulp te verlenen aan de Regering der Chinese Volksrepubliek. Men zou dit beschouwen als (of noemen): "fronthulp". Dit woord is blijkbaar niet willekeurig gekozen. Reeds in het te Parijs uitgegeven Chinese emigrantenblad "Houa Kiao Che Pao" van 27 Maart 1950 is er sprake van, dat China één front vormt voor vrede met Rusland en de Volksdemocratische landen. "Eén front onder communistische leiding". En in het nummer van 3 April 1950 staat: "Het gehele land moet pal staan voor de volksdemocratische instelling. Het gehele land moet een sterk front vormen en de basis leggen voor een nieuw China, waarop gebouwd kan worden".

Telkenmale blijkt weer - ook uit de samenstelling van genoemd comité - dat eigenaars en/of personeel van Chinese restaurants deelnemen aan de activiteit ten behoeve van de Chinese Volksrepubliek, onder meer waar het betreft geldinzamelingen.

Meerdere Chinezen in Nederland hebben bereids aan genoemd comité geld afgedragen.

7-6-'50.

OVERZICHT DER STAKINGEN IN Mei 1950.

-12-

Bedrijf	Aanleiding	Inmenging Vakbonden	Resultaat	Volg- no.
Confectiefabr. S.Cohen Enschede.	Weigering opgedragen arbeid uit te voeren en protest tegen loons- voorwaarden; enige kor- te stakingsacties gingen hier aan vooraf.	EVC-ATEK steunde	Werk op oude voor- waarden hervat; 5 arbeidsters ont- slagen.	1
C.W.Erven Ankersmits Katoenfabr. Deventer.	Protest tegen ontslag van een arbeider wegens brutaal optreden tegen over zijn chef.	EVC-ATEK stookte.	Staking verliep ge- leidelijk; allen op 2 ontslagenen na- het werk hervat; geen resultaat.	2
N.V.Burgers ENR Rijwi- elfabriek te Deventer.	Actie om uitbetaling bijzondere premie kracht bij te zetten.	EVC-Metaal steunde.	Nadat aan oproep tot werkhervatting gehoor was gegeven, werd premie van 12½% uitbetaald.	3
Arbeiders D.U.W.-ob- ject te Waal- re.	Eis: uitbetaling reis- vergoeding, hoewel zij in hun woonplaats werkten.	- - -	Eis niet ingewil- ligd, werk normaal hervat.	4
Arbeiders D.U.W.-ob- ject te Kerkrade.	Eis tot loonsverho- ging.	EVC-stookte	Na het wegblijven der stakers wer- den andere arbei- ders op het object te werkgesteld.	5